

PARAŠAT HA-ŠAVUA

וישב

Uaješev

Berešit 37,1 - 40,23

B"H

Rišon/Kohen 37,1-11 -- Prvi Pozvanik/Koen

(poglavlje 37)

Vaješev Ja'akov be'erec megurej aviv be'erec Kna'an.

1 A Jaakov se nastani u zemlji u kojoj je njegov otac boravio - u zemlji Kenaan. 2 Ovo je potomstvo Jaakovljevo. Josef, u dobi od sedamnaest godina, bješe pastir sa svojom braćom uz stada. Kao mladić bješe sa sinovima Bilhe i sa sinovima Zilpe, žena oca njegova. I donosio je Josef loše stvari o njima ocu svome. 3 A Israel je volio Josefa više od svih svojih sinova jer je bio dijete njegove staračke dobi; i napravi mu finu vunenu haljinu. 4 Vidjela su braća njegova da njega otac njihov voli više od sve braće njegove, te su ga zamrzili, i nisu mogli s njime mirno razgovarati. 5 Josef usni san koji reče braći svojoj, a oni ga još dodatno (*vajosifu*) zamrziše. 6 On im reče: »Molim vas, poslušajte ovaj san što ga sanjah! 7 Gle! Vezivamo snopove nasred polja, kad gle, moj snop ustade i uspravi se. I, gle, vaši snopovi okružili su i poklonili se mom snopu.« 8 Njegova braća mu rekoše: »Kaniš li kraljevati nad nama? Hoćeš li onda vladati nad nama?« I počeo ga još više mrziti zbog snova njegovih i zbog riječi njegovih. 9 On usni još jednom jedan san i ispriča ga svojoj braći, i reče: »Evo, usnih još jedan san. Gle! Sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjali mi se!« 10 I ispričao je to ocu svome i braći svojoj, i otac njegov ukori ga i reče mu: »Kakav je to san što ga usni? Trebamo li doći ja, i majka tvoja i braća tvoja da ti se poklonimo do zemlje?« 11 I ljubomorna na njega bjehu braća njegova, ali otac njegov čekaše na to.

Šeni/Levi 37,12-22 -- Drugi Pozvanik/Levi

Vajelhu ehav lir'ot et-con avihem biŠhem.

12 Jednom njegova braća odu čuvati očeva stada blizu Šhema. 13 Israel reče Josefu: »Tvoja braća čuvaju stada kod Šhema, pa hajde da te pošaljem k njima.« On mu odgovori: »Dobro, idem.« 14 Potom će mu otac: »Hajde i vidi kako su ti braća i stoka pa mi javi.« Tako ga otpremi iz doline Hebrona, i on stigne u Šhem. 15 Neki čovjek nađe ga gdje luta poljem pa ga upita: »Što tražiš?« 16 »Tražim braću«, odgovori. »Možeš li mi kazati gdje čuvaju stada?« 17 A čovjek reče: »Oдавde su otišli. Čuo sam ih gdje govore: 'Hajdemo u Dotan.'« Tako Josef ode za svojom braćom i nađe ih u Dotanu. 18 Oni ga opaze izdaleka; prije nego im se približio, počnu se dogovarati da ga ubiju. 19 I jedan drugom reče: »Eno stiže onaj sanjar! 20 Hajde da ga sad ubijemo i bacimo u kakvu jamu! Možemo kazati da ga je proždrla divlja zvijer. Vidjet ćemo što će biti od njegovih snova!« 21 Ali kad je to čuo Ruben, pokuša ga izbaviti iz njihovih šaka. I reče: »Nemojmo oduzimati njegova života! 22 Ne prolijevajte krvi« - dalje je govorio Ruben. »Bacite ga u jamu u pustari; ali ne dižite na nj ruke!« Htio ga je tako izbaviti iz njihovih šaka i odvesti ocu.

Šliši 37,23-36 -- Treći Pozvanik

Vajehi ka'ašer ba Josef el-ehav vajafšitu et-Josef et-kutanto et-ktonet hapasim ašer alav.

23 Ali kad je Josef stigao braći, oni s Josefa svuku njegovu haljinu, haljinu kićenu što je bila na njemu; 24 pograbe ga i bace u čatrnju. Čatrnja je bila prazna; nije bilo u njoj vode. 25 Potom sjednu da ručaju. Kako podignu svoje oči, opaze povorku Jišmaelaca gdje dolazi iz Gileada. Deve su im nosile mirodije, balzam i mirisavu smolu da ih preprodaju u Egipat. 26 Tada reče Juda svojoj braći: »Što ćemo postići ako ubijemo svog brata a krv njegovu sakrijemo? 27 Hajde da ga prodamo Jišmaelcima; ali ne dižimo na nj ruke. Ta on je naš brat, naše meso.« Braća ga poslušaju. 28 Uto naiđu ljudi, midjanski trgovci. Braća izvuku Josefa iz čatrnje i prodaju ga za dvadeset srebrnika Jišmaelcima, a oni Josefa dovedu u Egipat. 29 Kad se Ruben vratio k čatrnji i vidio da Josefa nema u čatrnji, razdere svoju odjeću. 30 A kad se vratio svojoj braći, povika: »Dječaka nema! Kamo ću ja sad?« 31 A oni uzmu Josefov haljinu, zakolju jedno kozle i haljinu zamoče u krv. 32 Kićenu haljinu otpreme ocu i poruče: »Ovo smo našli; gledaj je li ovo haljina tvoga sina ili nije.« 33 Prepozna je on pa reče: »Haljina je moga sina! Divlja ga je zvijer rastrgla! Na komade je Josef rastrgan!« 34 I razdere Jaakov svoje haljine, stavi pokorničku kostrijet oko bokova i dugo vremena oplakivaše svoga sina. 35 Svi su ga njegovi sinovi i sve njegove kćeri nastojali utješiti, ali se on ne mogao utješiti. Govorio je: »Ne, sići ću k svome sinu u Šeol tugujući!« Tako ga je oplakivao njegov otac. 36 A Midjanci ga prodaju u Egipat Potifaru, dvoraninu faraonovu, zapovjedniku straže.

Revi'i 38,1-30 -- Četvrti Pozvanik

Vajehi ba'et hahi vajered Jehuda me'et ehav vajet ad-iš Adulami ušmo Hira.

1 Otprilike u to vrijeme Juda ode od svoje braće te okrenu nekom Adulamcu komu ime bijaše Hira. 2 Tu Juda zapazi kćer jednog Kanaanca - zvao se Šua - i njome se oženi. Priđe njoj 3 te ona začne i rodi sina, komu dade ime Er. 4 Opet ona začne, rodi sina i dade mu ime Onan. 5 Još jednog sina rodi te mu nadjene ime Šela. Nalazila se u Kezibu kad je njega rodila. 6 Juda oženi svoga prvorođenca Era djevojkom kojoj bijaše ime Tamara. 7 Ali Judin prvorođenac Er uvrijedi VJEČNOG i VJEČNI ga pogubi. 8 Tada reče Juda Onanu: »Priđi k udovici svoga brata, izvrši prema njoj djeversku dužnost i tako očuvaj lozu svome bratu!« 9 Ali Onan, znajući da se sjeme neće računati kao njegovo, ispuštaše ga na zemlju kad god bi prišao bratovoj udovici, tako da ne dade potomstva svome bratu. 10 To što je činio uvrijedilo je VJEČNOG, pa i njega pogubi. 11 Onda Juda reče svojoj nevjesti Tamari: »Ostani kao udovica u domu svoga oca dok podraste moj sin Šela.« Bojao se, naime, da bi i on mogao umrijeti kao i njegova braća. I tako Tamar ode da živi u očevu domu. 12 Dugo vremena poslije toga umre Šuina kći, Judina žena. Kad je prošlo vrijeme žalosti, Juda ode, zajedno sa svojim prijateljem Adulamcem Hirom, u Timnu da striže svoje ovce. 13 Obavijeste Tamar: »Eno ti je svekar«, rekoše joj, »na putu u Timnu da striže ovce.« 14 Ona svuče udovičko ruho, navuče koprenu i zamota se pa sjede na ulazu u Enajim, što je na putu k Timni. Vidjela je, naime, da je Šela odrastao, ali nju još ne udaše za nj. 15 Kad je Juda opazi, pomisli da je bludnica, jer je bila pokrila lice. 16 Svrati se on k njoj i reče: »Daj da ti priđem!« Nije znao da mu je nevjestica. A ona odgovori: »Što ćeš mi dati da udeš k meni?« 17 »Spremit ću ti jedno kozle od svoga stada«, odgovori. »Trebalo

da ostaviš jamčevinu dok ga ne pošalješ.« 18 A on zapita: »Kakvu jamčevinu da ti ostavim?« Ona odgovori: »Svoj pečatnjak o vrpci i štap što ti je u ruci.« Dade joj jedno i drugo, a onda priđe k njoj i ona po njem začē. 19 Potom ona ustade i ode; skide sa sebe koprenu i opet se odjenu u svoje udovičko ruho. 20 Uto Juda pošalje kozle po svom prijatelju Adulamcu da iskupi jamčevinu iz ruku žene, ali je nije mogao naći. 21 Upita ljude u mjestu: »Gdje je bludnica što se nalazila uz put u Enajim?« Oni mu odgovore: »Ovdje nije nikad bilo bludnice.« 22 Tako se on vrati k Judi pa reče: »Nisam je mogao naći. Osim toga, ljudi mi u mjestu rekoše da ondje nije nikad bilo bludnice.« 23 Onda reče Juda: »Da ne ostanemo za ruglo, neka ih drži! Slao sam joj, eto, ovo kozle, ali je ti nisi našao.« 24 Otprilike poslije tri mjeseca donesoše vijest Judi: »Tvoja nevjesta Tamar odala se bludništvu; čak je u bludničenju i začēla.« »Izvedite je«, naredi Juda, »pa neka se spali!« 25 Dok su je izvodili, ona poruči svekru: »Začēla sam po čovjeku čije je ovo.« Još doda: »Vidi čiji je ovaj pečatnjak o vrpci i ovaj štap!« 26 Juda ih prepozna pa reče: »Ona je pravednija nego ja, koji joj nisam dao svoga sina Šelu.« Ali više s njom nije imao posla. 27 Kad joj je došlo vrijeme da rodi, pokaže se da nosi blizance. 28 Dok je rađala, jedan od njih pruži ruku van. Nato babica priveže za njegovu ruku crven konac govoreći: »Ovaj je izišao prvi.« 29 Ali baš tada on uvuče ruku te iziđe njegov brat. A ona reče: »Kakav li proder napravi!« Stoga mu nadjenu ime Perek. 30 Poslije iziđe njegov brat koji je oko ruke imao crveni konac. Njemu dadoše ime Zerah.

Hamiši 39,1-6 -- Peti Pozvanik

(poglavlje 39)

VeJosef hurad Micrajma vajiknehu Potifar sris Par'o sar hatabahim iš Micri mijad haJišme'elim ašer horiduhu šama.

1 Josefa dovedoše u Egipat. Tu ga od Jišmaelaca koji su ga onamo doveli kupi Egipćanin Potifar, dvoranin faraonov i zapovjednik njegove tjelesne straže. 2 VJEČNI je bio s Josefom, zato je u svemu imao sreću: Egipćanin ga uzme k sebi u kuću. 3 Vidje njegov gospodar da je VJEČNI s njim i da svemu što mu ruka poduzme VJEČNI daje uspjeh; 4 zavolje on Josefa, uze ga za dvoranina i postavi ga za upravitelja svoga doma i povjeri mu sav svoj imetak. 5 I otkad mu je povjerio upravu svoga doma i svega svog imetka, blagoslovi VJEČNI dom Egipćaninov zbog Josefa: blagoslov VJEČNOG bijaše na svemu što je imao - u kući i u polju. 6 I tako sve svoje prepusti brizi Josefovoj te se više ni za što nije brinuo, osim za jelo što je jeo. A Josef je bio mladić stasit i naočit.

Šiši 39,7-23 -- Šesti Pozvanik

Vajehi ahar hadvarim ha'ele vatisa ešet-adonav et-ejneha el-Josef vatomer šihva imi.

7 Poslije nekog vremena žena njegova gospodara zagleda se u Josefa i reče mu: »Legni sa mnom!« 8 On se oprije i reče ženi svoga gospodara: »Gledaj! Otkako sam ja ovdje, moj se gospodar ne brine ni za što u kući; sve što ima meni je povjerio. 9 On u ovoj kući nema više vlasti negoli ja i ništa mi ne krati, osim tebe, jer si njegova žena. Pa kako bih ja mogao učiniti tako veliku opačinu i sagriješiti protiv B-ga!« 10 Iako je Josefa salijetala iz dana u dan, on nije pristajao da uz nju legne; nije joj prilazio. 11 Jednog dana Josef uđe u kuću na posao. Kako nikog od služinčadi nije bilo u kući, 12 ona ga uhvati za ogrtač i reče: »Legni sa mnom!« Ali on ostavi svoj ogrtač u njezinoj ruci, otrže se i pobježe van. 13 Vidjevši ona da je u njezinoj ruci ostavio ogrtač i pobjegao van, 14 zovne svoje sluge te im reče: »Gledajte! Trebalo je da nam dovede jednog Hebrejca da se s nama poigrava. Taj k meni dođe da sa mnom legne, ali sam ja na sav glas zaviknula. 15 A čim je čuo kako vičem, ostavi svoj ogrtač pokraj mene i pobježe van.« 16 Uza se je držala njegov ogrtač dok mu nije gospodar došao kući. 17 Onda i njemu kaza istu priču: »Onaj sluga Hebrejac koga si nam doveo dođe k meni da sa mnom ljubaka! 18 Ali čim je čuo kako vičem, ostavi svoj ogrtač pokraj mene i pobježe van.« 19 Kad je njegov gospodar čuo pripovijest svoje žene koja reče: »Eto, tako sa mnom tvoj sluga«, razgnjevi se. 20 Gospodar pogradi Josefa i baci ga u tamnicu - tamo gdje su bili zatvoreni kraljevi utamničeni. I osta u tamnici. 21 Ali je VJEČNI bio s njim, iskaza naklonost Josefu te on nađe milost u očima upravitelja tamnice. 22 Tako upravitelj tamnice preda u Josefove ruke sve utamničeni koji su se nalazili u tamnici; i ondje se ništa nije radilo bez njega. 23 Budući da je VJEČNI bio s njim, upravitelj tamnice nije nadgledao ništa što je Josefu bilo povjereno: VJEČNI bijaše s njim, i što god bi poduzeo, VJEČNI bi to okrunio uspjehom.

Švi'i 40,1-23 -- Sedmi Pozvanik

(poglavlje 40)

Vajehi ahar hadevarim ha'ele hate'u maške meleh-Micrajim vaha'ofe la'adonehem lemeleh Micrajim.

1 Poslije toga peharnik se i pekar egipatskog kralja ogriješe o svoga gospodara, kralja egipatskog. 2 Faraon se razljuti na svoja dva dvoranina, glavnog peharnika i glavnog pekara, 3 te ih stavi u zatvor, u zgradu zapovjednika tjelesne straže - u istu tamnicu gdje je i Josef bio zatvoren. 4 Zapovjednik tjelesne straže odredi Josefa da ih poslužuje. Pošto su proveli u zatvoru neko vrijeme, 5 obojica njih - peharnik i pekar egipatskog kralja, utamničeni - usnu san jedne te iste noći. Svaki je usnuo svoj san; i svaki je san imao svoje značenje. 6 Kad je Josef ujutro došao k njima, opazi da su neraspoloženi. 7 Upita faraonove dvorane koji su bili s njim u zatvoru u zgradi njegova gospodara: »Zašto ste danas tako potišteni?« 8 Odgovore mu: »Sne smo usnuli, ali nikog nema da nam ih protumači.« Josef im reče: »Zar tumačenje ne spada na B-ga? Dajte, pričajte mi!« 9 Onda je glavni peharnik ispriповjedio Josefu svoj san: »Sanjao sam da je preda mnom lozov trs. 10 Na trsu bile tri mladice. I tek što je propupao, procvjeta i na njegovim grozdovima sazru bobice. 11 Kako sam u ruci držao faraonov pehar, uzmem grožđa, istiještim ga u faraonov pehar, a onda stavim pehar u

faraonovu ruku.« 12 Josef mu reče: »Ovo ti je značenje: tri mladice tri su dana. 13 Poslije tri dana faraon će te pomilovati i vratiti na tvoje mjesto; opet ćeš stavljati pehar faraonu u ruku, kao i prije, dok si mu bio peharnik. 14 Kada ti bude opet dobro, sjeti se da sam i ja bio s tobom, pa mi učini ovu uslugu: spomeni me faraonu i pokušaj me izvesti iz ove kuće. 15 Jer, zbilja, bio sam silom odveden iz zemlje Hebreja; ni ovdje nisam ništa skrivio, a baciše me u tamnicu.« 16 Kad je glavni pekar vidio kako je Josef dao dobro tumačenje, reče mu: »Usnuh da su mi na glavi tri bijele košare. 17 U najgornjoj bilo svakovrsna peciva što ga pekar pripravlja faraonu, ali su ptice jele iz košare povrh moje glave.« 18 Josef odgovori: »Ovo je značenje: tri košare tri su dana. 19 Poslije tri dana faraon će uzdići tvoju glavu i o drvo te objesiti te će ptice jesti meso s tebe.« 20 I zaista, trećega dana, kad je faraon priredio gozbu za sve svoje službenike - bio mu je rođendan - iz sredine svojih službenika izluči glavnog peharnika i glavnog pekara. 21 Vrati glavnog peharnika u peharničku službu te je i dalje stavljao pehar u faraonovu ruku, 22 a glavnog pekara objesi, kako je Josef protumačio. 23 Ipak se glavni peharnik nije sjetio Josefa - zaboravio je na nj.

Maftir 40,20-23

Vajehi bajom hašliši jom huledet et-Par'o vaja'as mište lehol-avadav. Vajisa et-roš sar hamaškim ve'et-roš sar ha'ofim betoh avadav.

20 I zaista, trećega dana, kad je faraon priredio gozbu za sve svoje službenike - bio mu je rođendan - iz sredine svojih službenika izluči glavnog peharnika i glavnog pekara. 21 Vrati glavnog peharnika u peharničku službu te je i dalje stavljao pehar u faraonovu ruku, 22 a glavnog pekara objesi, kako je Josef protumačio. 23 Ipak se glavni peharnik nije sjetio Josefa - zaboravio je na nj.

Haftara - Šabat Vaješev

Amos 2,6 - 3,8

(poglavlje 2)

Ko amar HAŠEM al-šloša piš'ej Jisra'el ve'al-arba'a lo ašivenu al-mihram bakesef cadik ve'evjon ba'avur na'alajim.

6 Ovako kaže Vječni: za tri zla i za četiri što učini Izrael, neću mu oprostiti, jer pravедnika prodade za novce, a ubogoga za obuću. 7 Oni žele prah zemaljski na glavama ubogih vidjeti, i prava nevoljnih prevraćaju; sin i otac k istoj ženi idu da oskrvne sveto ime moje. 8 Na haljinama u zalog uzetim pred svakim žrtvenikom leže, a u domu B-ga svojega vino osuđenika svojih piju. 9 A ja Amorejce ispred njih istrijebih, koji kao cedri bijahu visoki i kao hrastovi jaki, te rod njihov uništih na njima, a korijen pod njima. 10 Ja vas izvedoh iz zemlje egipatske i vodih vas po pustinji četrdeset godina da zaposjednete zemlju amorejsku. 11 Između vaših sinova proroke podigoh, nazirejce među vašim mladićima. Nije li tako, sinovi Izraelovi? - govori Vječni... 12 A vi činite da nazirejci piju vino! Prorocima svojim ovako narediste: "Ne prorokujte!" 13 Gle, pritisnut ću ja vas, kao što kola puna snoplja pritiskuju zemlju. 14 Ni koji je najhitriji neće moći pobjeći, ni tko ima snage neće se izbaviti, niti će junak život svoj spasiti. 15 Ni strijelac se neće održati, niti će pobjeći tko najbrže noge ima, niti će vitez život svoj spasiti. 16 I najhrabriji će se junaci u taj dan dati u bijeg, govori Vječni.

(poglavlje 3)

1 Počujte riječ ovu koju vam govori Vječni, o narode Izraelski, za sve pleme koje sam iz zemlje egipatske izveo, govoreći: 2 Vas ja između svih plemena zemlje izabrah; i zato ću vas kazniti za vaša bezakonja. 3 Idu li dvojica zajedno a da se ne dogovore? 4 Riče li lav u šumi ako plijena nema? Zarikne li lavić iz pećine svoje ako grabež svoju ne uhvati? 5 Pada li ptica u mrežu na zemlju ako nema zamke? Diže li se sa zemlje mreža ako se ništa u nju uhvatilo nije? 6 Zatrubi li truba u gradu a da se narod ne zabrine? Pada li nesreća na grad ako je Vječni ne pošalje? 7 Jer G-spod, Vječni, ništa i ne čini a da svoju tajnu slugama svojim, prorocima, ne otkrije. 8 Kad lav rikne, tko da se ne boji? Kada G-spod, Vječni, govori, tko da ne prorokuje?

Minha

Kriat Tora (Paraša Mikec)

Berešit 41,1-14

(poglavlje 41)

Vajehi mikec šnatajim jamim uFar'o holem vehine omed al-haJe'or.

1 Poslije dvije godine usnu faraon da stoji pokraj Nila. 2 Iz Nila iziđe sedam krava, lijepih i debelih; pasle su po šašu. 3 Ali odmah poslije njih iz Nila iziđe sedam drugih krava, ružnih i mršavih, te stanu uz one krave na obali Nila. 4 Ružne i mršave krave požderu ono sedam lijepih i pretilih, i uto se faraon probudi. 5 Opet zaspi te usnu drugi san: sedam punih i jedrih klasova izraste na jednoj stabljici. 6 Ali, eto, poslije njih uzraste sedam klasova šturih, istočnjakom opaljenih. 7 Šturi klasovi proždru sedam jedrih i punih klasova. I faraon se probudi, i gle: bio je to san. 8 Ujutro faraon bijaše uznemiren u duši, pa pozva sve čarobnjake i sve mudrace egipatske: ispriča im faraon svoje sne, ali mu ih nitko nije mogao protumačiti. 9 Onda progovori faraonov glavni peharnik: »Moram danas spomenuti jedan svoj propust. 10 Jednom, kad se faraon razljutio na svoje službenike, mene i glavnog pekara stavio je u zatvor u zgradi glavnog upravitelja. 11 Usnusmo san iste noći, i ja i on, ali je svaki od nas usnuo san drugog značenja. 12 Onda je s nama bio neki mladi Hebrej, sluga zapovjednika straže. Ispričasmu njemu svoje sne, a on nam ih protumači: kaza svakom značenje njegova sna. 13 Kako nam ih je protumačio, tako nam se i dogodilo: mene vratiše na moje mjesto, a onoga objesiše.« 14 Faraon odmah pošalje po Josefa; izvuku ga brže bolje iz tamnice; ošišaju mu kosu, obuku novo odijelo i on stupi pred faraona.

Aliju Rišon preveo: Vatroslav Ivanuša

Ostale alijot i haftara: adaptirano iz više hrvatskih prijevoda